

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

430. An lex illa de non administrando ante confirmationem, præcipuè contenta in c. nosti. c. qualiter de elect. & c. avaritiæ, de elect. in 6. sit universalis, extendens se ad omnia beneficia, & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

Questio 429. An igitur per legitime electum gesta ante confirmationem sint nulla?

1. R Espondeo: omnia, quæ talis ingerens se administrationi ante confirmationem ratione officii vel jurisdictionis usurpata in vim electionis à se acceptata gessit, sunt revocanda & rescindenda (intellige tanquam irrita & nulliter facta) Laym. ad c. qualiter. de elect. n. 3. Pirh. ad tit. de elect. n. 290. Pass. cit. c. 33. n. 3. quia ea, quæ ex tali, vel ob talem electionem non confirmatam gesta sunt, & expressè Papa in cit. c. qualiter. 17. de elect. pronunciat penitus non tenere. Idque ex defectu potestatis in operante non ligata solum, sed nullatenus existentis, juxta dicta quæst. præced. & supra. Secus ac accidit in Episcopo, aliòve prælato legitimâ Superioris auctoritate instituto vel confirmato, licet invalide ob occultum vitium; eò quòd cum titulo colorato, & cum errore communi, seu defectu publicè ignorato administravit, quæ erant muneris & officii, ad quod institutus vel confirmatus. Laym. Pirh. ll. cit. Argumento l. Barbarius. ff. de off. Prætor.

2. Hinc jam electus in Episcopum ante confirmationem non potest solenniter benedicere. Pass. cit. n. 3. citans Gemin. in c. avaritia. n. 5. & Franc. n. 4. Non potest conferre beneficia suæ diocesis. Pass. loc. cit. citans Selv. de benef. p. 2. q. 15. ad initium. Rebuff. de pacif. poss. n. 251. Barbof. ad cap. nosti. de elect. n. 2. Pirh. l. cit. n. 288. Quòd intelligendum de beneficiis spectantibus ad collationem Episcopi, quæ talis, seu quæ Ordinarii, seu jure ordinario. Vide de hoc dicta alibi, ubi de collatoribus beneficiorum. Quòd autem dicitur in sine c. nosti. de elect. ut Episcopus electus non confirmatus collationes beneficiorum à se factas revocare studeat, id ita intelligendum; quòd de facto solum revocare debeat, non de jure; cum de jure fuerint invalida: & sicut Episcopus ante confirmationem non habuit potestatem ea conferendi, sic nec habet eam ad illa auferenda. Pirh. cit. n. 288. qui etiam addit ex Laym. quòd Papa per hoc aliud nihil significare voluerit, quam ut significetur, Episcopo electo insinuandum esse, ut collationes à se factas revocentur; non quidem suâ auctoritate eas rescindendo; sed ut intimeretur provisus, collationes ipsas factas esse ipso jure manifestè irritas. Quòd si autem provisus ab eo beneficia illa dimittere nollent, cogendi forent; non quidem ab Episcopo electo, sed à Capitulo, penes quod ante confirmationem Episcopi residet interim jurisdictio episcopalis. Pirh. l. cit.

3. Sic quoque nulliter administrat bona temporalia, & contractus ab eo initi sunt nulli. Pass. loc. cit. ubi etiam addit, hinc colligi ab AA. quòd debitorum Prælaturæ, si solvant illi electo non confirmato, non liberari à debito, quòd minus rectè ait limitari ab Abbate, ut tales debitorum solvendo evadant liberi à debito, ubi obligati fuissent in contractu cum eodem electo inito, etsi super bonis Ecclesiæ; eò quòd Ecclesia debeat fervari indemnis, & tales debitorum etiam ratione rei, quam acceperunt, tenentur reddere; quia res est & manet Ecclesiæ, eiq; ubi fructifera est, fructificat, & quia talis contractus cum tali initus fuit, injustus & nullus.

Questio 430. Num igitur lex illa de non administrando ante confirmationem, præcipue contenta in decretalibus illis Nosti. 9. qualiter. 17. de elect. & Avaritia. 5. de elect.

in. 6. sit universalis, extendens se ad omnia beneficia & omnes dignitates?

1. R Espondeo primò, legem illam naturalem, ut nullus purè electus administret aut ministrare valeat, universalem esse, extendentem se ad omnia officia & beneficia ecclesiastica, ad quæ quis eligitur, dubium non est, ob rationis identitatem respectu omnium, nempe defectum potestatis. Pass. cit. c. 33. de elect. n. 11.

2. Resp. secundò, legem etiam illam humanam contentam in c. nosti. & in c. qualiter. universalem esse, & comprehendere beneficia omnia electiva. Pass. loc. cit. citans Bald. Butrio, & Rotam coram Crescent. decis. 6. de jur. n. 14. eò quòd his decretalibus non tam lex imponitur, quam lex universalis supposita declaretur; dum in utraque hac decretali assignetur ratio de se universalis & absoluta, ac formalis non administrandi ante confirmationem, nempe defectus potestatis: supponunt enim hi canones, electionem non dare potestatem administrandi; adeòque cum non habeamus expressam legem anteriorem positivam veterantem illam administrationem, lex illa, quam hi canones supponunt, est lex illa divina universalis.

3. Respondeo tertio, similiter, quòd canon ille avaritia (licet lex sit penal. Pirh. ad tit. de elect. n. 291. notando 3. Pass. loc. cit. n. 12. citans Barbof. ad c. avaritia. n. 8.) universalis sit, & extendat se ad omnia beneficia, tradunt Pirh. loc. cit. & quos citat Pass. nempe Mandos. de sign. grat. in de primæ. vers. dubitabatur. Franc. in c. avaritia. n. 2. Gabr. conf. 199. l. 1. Garc. p. 11. c. 10. n. 216. & Rota in Eugubini. Canon. an. 1561. Item Lott. l. 2. q. 13. n. 4. Tum quia in hac decretali fit mentio de electo ad regimen cujus vis Ecclesiæ. Pirh. loc. cit. tum quia constitutio, etiam penal. emanans ad coadjuvandum jus antiquum (qualiter hæc decretalis emanavit ad confirmandum jus antiquum contentum in illis decretalibus. nosti. & qualiter) est late interpretanda, ut comprehendat omnia illa in veteri illo jure contenta. Pirh. loc. cit.

4. Contrarium tamen tenet ipse Pass. loc. cit. n. 13. citans pro hoc Less. de iust. l. 2. c. 34. n. 17. Gemin. in c. avaritia. n. fin. nempe decretalem illam non comprehendere alia beneficia, quæ habent (intellige ad summum) administrationem sine jurisdictione, sed comprehendere solum dignitates, utpote quæ solæ habent administrationem rerum ecclesiasticarum cum jurisdictione, ac ideo specialis in eis reperitur ratio, ut ad vitanda majora damna Ecclesiarum speciali pœna coerceantur electi, dignitates non administrare ante confirmationem. Neque ob stare ait, quòd dicto canone dicatur nullus. &c. cum statim seipsum explicet & restringat, dicens: nullus administrationem dignitatis, ad quam electus est, priusquam electio confirmetur, gerere presumat. Sed & illud principium, quòd dicitur in confirmationem prioris sententiæ: constitutio penal. emanans ad jus vetus coadjuvandum debet extendi ad omnia in veteri jure contenta: negat, dicens non esse doctorum, regulas constituere agendorum contra regulas juris communis certas, qualis sit illa regula canonica; ut odia restringantur, non amplientur, regul. odia. 15. & quòd in penis benignior fiat interpretatio, reg. in penis. 49. de reg. juris. in 6. Hinc non magis ex eo, quòd cujuscunque beneficii administratio ante confirmationem

rem sit vetita jure divino, aut lege aliquâ humanâ, sequi, quod lex pœnalis prohibens administrationem beneficii, quod est cum jurisdictione, extendat se ad omnia beneficia, etiam quæ sunt sine jurisdictione, quam ex eo, quod omne mendacium sit jure prohibitum, sequatur, quod lex pœnalis prohibens mendacium in judicio extendat se ad omnia mendacia. Ex hoc eodem principio negabit utique Pass. nomine dignitatis in *cit. c. avaritia*. venire Episcopatum; quod ipsum admittit Pith. *loc. cit.* ex eodem suo principio, nempe quod licet in materia ambiciosa, odiosa & pœnalis nomine dignitatis non veniant Episcopatus, ut Gl. communiter recepta in *c. 2. v. dignitatem de prob. in 6.* comprehendatur tamen nomine dignitatis in constitutione pœnali confirmante, & extendente jus antiquum.

5. Similiter postulatum (quem certum est ante admissionem postulationis administrare non posse; cum postulatio ne quidem det jus ad rem; quin & jura id ita veterint, ut si is administrat ante receptam postulationem, non solum administratio sit irrita ipso jure, sed & Electores postulatum recipientes sint ipso jure privati potestate postulandi & eligendi. *c. bona. 23. de elect.*) administrantem ante receptionem postulationis non comprehendit *cit. c. avaritia*, tenet Pass. *loc. cit. n. 14.* ed quod privatio juris quaerit, de qua *citatus can.* non cadat in postulatum; & cum speciales canones specialem suam pœnam statuerint tali postulato, non fit, cur dicamus, eum comprehendit *c. avaritia*. Contrarium iterum sentiantibus (nempe & illum comprehendit) Pith. *loc. cit.* & quos citat Pass. Gemin. in *c. avaritia. n. 4.* Franc. *n. 2.* Barbof. *n. 6.* Roman. *conf. 330. n. 21.* ad quos accedit Tamb. *de jure Abb. tom. 1. d. 6. q. 1.* citatis plurib. Lott. *l. 2. q. 13. n. 3.*

6. Item comprehendit quoque præsentatum ante institutionem administrantem, tenent ferè iidem, ac præcipuè Tamb. citans Mareschot. *var. resol. l. 2. c. 35. n. 45.* Mantic. & alios plures. Lott. *cit. n. 3.* Et si Pith. *loc. cit.* Gemin. *loc. cit.* apud Pass. id limitent ad præsentatum ad dignitatem. Contrarium de quocunque præsentato tenente Pass. ac dicente, sic tenere omnes, qui tenent in pœnalibus legibus non fieri extensionem de casu ad casum.

Questio 431. An ergo lex illa vetans administrare ante confirmationem nullas patiatur exceptiones seu limitationes; sive an nulli electi id possint; & si qui id possunt, quinam illi sint?

Respondeo: legem illam multiples pati exceptiones seu limitationes. Pass. *cit. c. 33. n. 34.* Ac quidem

2. Primè generalis limitatio est; ut possit electus non confirmatus administrare, ubi ita suadet necessitas. Lott. *l. 3. q. 17. n. 289.* necadest, qui confirmare posset; si enim talis adesset; v. g. adesset in provincia Legatus Apostolicus, qui talem electum confirmare posset, cessaret exinde necessitas administrandi ante confirmationem; cum ab eo peti deberet. Lott. *loc. cit. n. 293.* citans Archid. & Præpositi.

3. Secunda limitatio est, ut ubi est legitime præscripta consuetudo administrandi ante confirmationem, interim, dum ea petitur & expectatur (quod longè quid diversum est ab eo, num valeat consuetudo administrandi sine confirmatione etiam expectatâ, seu non petendi unquam confirma-

tionem, quam consuetudinem supra rejecimus tanquam irrationabilem) ea valeat, & sustineri possit. Pass. *loc. cit. n. 36.* citans Anchar. *conf. 51.* Imol. in *c. nosti. de elect.* Decium in *c. postquam. eod. tit. n. 21.* Tusch. *lit. E. concl. 90.* Sigism. de Bonon. *de elect. dub. 42. & c.* contra Abb. in *c. transmissam. de elect. n. 3.* Franc. in *c. avaritia. de elect. in 6.* Cuchum. *l. 4. de confirm. n. 13.* Lavor. *de elect. c. 25. n. 5.* ad quos accedit Pith. *de elect. n. 290.* nisi fortè velit id de consuetudine, quâ dicitur posse induci, ut electus absolute non egeat confirmatione. Rationem limitationis hujus duplicem dat Pass. Primam, quia si habens confirmare sciat ac toleret electum administrare ante confirmationem, concedat isti hoc ipso (seu potius interpretemur & præsumamus illam concedere) jurisdictionem & potestatem sic faciendi; quia consuetudo tolerata à Superiore sciente & potente dare jurisdictionem sit signum concessæ ab eo jurisdictionis; pro quo citat Bartol. in *l. 1. ff. de aqua pluvia arcenda.* Abb. in *cap. cum contingat. de foro compet. n. 10.* Suar. *tom. 4. in 3. p. d. 27. f. 3. n. 3.* Sigism. de Bonon. *de elect. du. 42. n. 4.* Alteram, quod consuetudo legitime præscripta det jurisdictionem; ed quod deroget legi positæ, juxta *c. fin. de consuetud.* pro quo citat Nav. in *can. nullam. 18. q. 2. n. 52.* Suar. *de LL. l. 6. c. 14. n. 12.* Sigism. de Bonon. *ubi ante.* Addit etiam Pass. quod Abb. in *cap. cum de jure. n. 3. de elect.* admittat in minoribus dignitatibus, ut in Decanatu, consuetudinem facere, ut electio valeat, & det jus plenum, ut electus valeat administrare sine confirmatione. & in *c. nihil. de elect. n. 44. n. 10.* quod etiam in dignitatibus habentibus curam animarum consuetudo facere possit, ut electio det electo jus plenum sine confirmatione, & quod electus non egeat confirmatione; etsi neget de cetero, valere consuetudinem, ut qui eget confirmatione, administrare possit ante illam.

4. Tertia: dum mox, ut electus quis legitime in Papam consensit suæ electioni, habet auctoritatem actu regendi Ecclesiam, etiam ante coronationem & consecrationem. Barbof. *juris Eccles. l. 1. c. 2. n. 112.* Pass. *cit. n. 34.* citans *c. in nomine Domini. d. 24.* Abb. in *cap. nihil. de elect. n. 10.* Sylv. *v. confirmatio. n. 2.* juxta dicta à nobis supra.

5. Quarta: dum hodie dum Generales ferè omnium Ordinum Religiosorum per specialia privilegia eis concessa statim, ac electi sunt, censentur confirmati, seu ipso jure sunt confirmati; adeoque absque alia Papæ (intellige, & alterius, si forte non exempti sint) confirmatione administrare possunt ac solent. Pass. *cit. n. 34.* Donat. *tom. 2. tr. 7. q. 2. n. 6.* & 7. Et sic de Generali Minorum videre est apud Rodriq. *tom. 2. q. 52. n. 2.* Mirand. *tom. 2. man. prælat. q. 23. a. 32. concl. 3.* de Generali Dominicanorum apud Donat. *loc. cit.* de Generali Minimorum apud Peyr. *tom. 1. de subd. q. 1. c. 3. d. 11.*

6. Quinta, ut Abbatissa vel Priorissa electa quidem à majore parte, quæ tamen neque in scrutinio, neque post illud apertum habuit duas partes votorum, interim, dum Superior, ad quem confirmatio spectat, cognoscit de hac electione, auditque objectiones illarum, quæ electioni contradicunt, factâ inquisitione plenâ sine strepitu judicii, administrare potest tam in spiritualibus, quam temporalibus; ita tamen, ut nihil de rebus monasterii alienet, (& ut Laym. monialem nullam etiam recipiat) Pass. *cit. n. 34.* Donat. *loc. cit.* ex Sylv. in *sum. v. confirmatio. q. 1. n. 2.* Laym. in *c. indemnitate. n. 7.* Pith. *de elect. n. 298.* uti id expressè statuitur in *cit. c. indemnitate.*